

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 15874-12/2021-ERU

V Jihlavě dne 30. května 2023

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **BRUDRA s.r.o.**, se sídlem Jemnická 312/17, 140 00 Praha 4 – Michle, IČ: 481 10 841 (dále též „kontrolovaná osoba“ nebo „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 15874-7/2021-ERU ze dne 20. října 2022 (sp. zn. OSR-15874/2021-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupků podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), kterých se dopustil tím, že v cenové lokalitě „Praha 5 – Radotín, průmyslová zóna“, ve výsledné ceně tepelné energie požadoval v rozporu s bodem (1.1) a (1.3) ve spojení s bodem (2.5) cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2015 ze dne 6. listopadu 2015, kterým se mění cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2013 ze dne 1. listopadu 2013, k cenám tepelné energie (dále též „cenové rozhodnutí č. 4/2015“) po odběratelích a)

a b)

výslednou cenu tepelné energie za rok 2018, ve výši 480 Kč/GJ bez DPH a c)

, výslednou cenu tepelné energie za rok 2018 ve výši 449 Kč/GJ, přestože cena podle kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 činila 464 Kč/GJ bez DPH, čímž výsledná cena tepelné energie nevycházela z výsledné kalkulace (**výrok I.**), dále v rozporu s bodem (1.1) a (1.3) ve spojení s bodem (2.5) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 5/2018 ze dne 6. listopadu 2018, kterým se mění cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2013, k cenám tepelné energie, ve znění cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2015 (dále též „cenové rozhodnutí č. 5/2018“), v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2019 v položce „Správní režie“ uplatnil ekonomicky neoprávněný náklad na soudní poplatek ve výši 131 038 Kč (**výrok II.**), za což mu byla uložena pokuta ve výši 200 000 Kč (**výrok III.**), dále náhrada nákladů řízení ve výši 1 000 Kč (**výrok IV.**), a opatření k nápravě spočívající v provedení opravné kalkulace a následného vyúčtování výsledné ceny tepelné energie za rok 2019 v cenové lokalitě „Praha 5 – Radotín, průmyslová zóna“, která nebude obsahovat

ekonomicky neoprávněný náklad ve výši 131 038 Kč (**výrok V.**), Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako příslušný správní orgán podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c) a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání v rozkladové komisi, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

I. Výrok I. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 15874-7/2021-ERU ze dne 20. října 2022 (sp. zn. OSR-15874/2021-ERU) se mění a nahrazuje následujícím zněním:

„Obviněný z přestupku, společnost BRUDRA s.r.o., se sídlem Jemnická 312/17, 140 00 Praha 4 - Michle, IČ: 481 10 841 (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterého se dopustil tím, že jako prodávající požadoval v cenové lokalitě „Praha 5 – Radotín, průmyslová zóna“, po níže uvedených odběratelích výslednou cenu tepelné energie za rok 2018 vyšší, než byla cena vytvořená v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, když v rozporu s bodem (1.1) cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2015 ze dne 6. listopadu 2015, kterým se mění cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2013 ze dne 1. listopadu 2013, k cenám tepelné energie (dále jen „cenové rozhodnutí č. 4/2015“), požadoval po odběratelích:

a) [redacted]
[redacted] výslednou cenu tepelné energie ve výši 480 Kč/GJ bez DPH,

b) [redacted]
[redacted] výslednou cenu tepelné energie ve výši 480 Kč/GJ bez DPH,

přestože cena podle kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 činila 464 Kč/GJ bez DPH.“

II. Ve zbylé části se rozklad společnosti BRUDRA s.r.o., se sídlem Jemnická 312/17, 140 00 Praha 4 – Michle, IČ: 481 10 841, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 15874-7/2021-ERU ze dne 20. října 2022 (sp. zn. OSR-15874/2021-ERU) zamítá a napadené rozhodnutí se v uvedené části potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Průběh kontroly

Dne 30. července 2020 oznámil Energetický regulační úřad společnosti BRUDRA s.r.o. zahájení kontroly podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, jejímž předmětem bylo posouzení dodržování cenových předpisů při uplatňování výsledné ceny tepelné energie v cenové lokalitě „Praha 5 – Radotín, průmyslová zóna“ v letech 2018 a 2019.

Kontrolní zjištění Energetického regulačního úřadu byla obsažena v Protokolu o kontrole č. K006121 ze dne 15. března 2021, v němž bylo konstatováno, že kontrolovaná osoba v kontrolované cenové lokalitě v roce 2018 a 2019 porušila cenové předpisy tím, že sjednala a požadovala cenu tepelné energie, která nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen, když v roce 2018 uplatnila jinou cenu tepelné energie, než která vycházela

z kalkulace její výsledné ceny pro daný rok, dále v roce 2018 uplatnila individuální cenu tepelné energie, aniž by splňovala podmínky jí dané, a tím zvýhodnila daného odběratele tepelné energie vůči ostatním odběratelům, kteří zaplatili vyšší cenu za dodávku tepelné energie a došlo tak k neoprávněnému navýšení výsledné ceny tepelné energie při jejím vyúčtování, a to v celkové výši 403 328 Kč. Dále v roce 2019 uplatnila v položce „Správní režie“ náklad ve výši 131 038 Kč, který nelze považovat za ekonomicky oprávněný, jelikož se nejedná o náklad nezbytný pro výrobu a rozvod tepelné energie.

Vůči kontrolním zjištěním uvedeným v Protokolu o kontrole podal účastník řízení dne 23. března 2021 námitky, které byly kontrolním orgánem jako nedůvodné zamítnuty a kontrolní zjištění, obsažená v napadeném protokolu, byla potvrzena.

II. Správní řízení na prvním stupni

Dne 7. prosince 2021 oznámil Energetický regulační úřad účastníkovi řízení zahájení správního řízení z moci úřední pro podezření ze spáchání přestupků podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.

V rámci správního řízení účastník řízení zaslal dne 14. prosince 2021 vyjádření k věci, v němž zejména shodně zopakoval většinu námitek, které uplatnil proti protokolu o kontrole. Účastník řízení správnímu orgánu současně s tímto vyjádřením předložil upravenou kalkulaci výsledné ceny pro rok 2018. K tomuto sdělil, že Protokol o kontrole vychází z Výkazů zaslaných účastníkem řízení Energetickému regulačnímu úřadu za rok 2018 a 2019, ty však obsahují historické pochybení, kdy účastník řízení opomněl oddělit dodávku tepelné energie do vlastního podniku a dodávku tepla k tlakově oddělenému odběrateli, společnosti [redacted]. Kalkulace zaslaná v rámci kontrolního řízení ohledně dodávek tepelné energie společnosti [redacted] uvádí množství tepla [redacted] GJ, správně však má být množství [redacted] GJ. Tato nepřesná hodnota podle názoru účastníka řízení zřejmě vznikla z toho důvodu, že se s tímto odběratelem dohodl, že vyúčtování dodaného množství tepelné energie za měsíc říjen 2018 a listopad 2018 bude provedeno na základě kvalifikovaného odhadu.

Účastník řízení dále nesouhlasí s tím, že by se měl dopustit přestupku ve smyslu účtování rozdílné ceny tepelné energie. Je přesvědčen, že u odběratele společnosti [redacted] sjednal individuální cenu tepelné energie, která vychází z bodu (3.7) cenového rozhodnutí č. 4/2015. Tento odběratel se oproti odběratelům ostatním liší jednak množstvím odebírané tepelné energie, jednak rozdílným způsobem napojení na centrální zásobování teplem. Jako zásadní odlišnost uvedl existenci výměňkové stanice a ekvitermní systém, které zaručují správné tlakové vyvážení, kdežto odběratelé [redacted] a [redacted] jsou napojeni bez tlakově odděleného systému. Absence tlakově oddělených výměňkových stanic a následné ztráty topného média na technologii odběratele zvyšuje náročnost i nákladnost na úpravu a dotlakování topného média na straně účastníka řízení. Soudní poplatek ve výši 131 038 Kč, který účastník řízení zahrnul do kalkulace výsledné ceny za rok 2019 je podle něj v souladu s Metodikou ekonomicky oprávněných nákladů pro zajištění bezpečného, spolehlivého a efektivního výkonu licencované činnosti vydanou Energetickým regulačním úřadem. Předmětem sporu je neuhrazení závazků za odebranou tepelnou energii a výši vynaloženého soudního poplatku účastník řízení řádně doložil. Za naprosto zásadní účastník řízení považuje skutečnost, že se všemi odběrateli před začátkem smluvního vztahu po vzájemně dohodě uzavírá smlouvu, ve které je zakotvena cena

tepelné energie jako smluvně dohodnutá (výsledná), která vždy vycházela z cenového rozhodnutí pro dané období. Závěrem svého vyjádření účastník řízení popírá skutečnost, že odběratelé platili zálohy a chovali se řádně, když jednání společností [REDAKCE] a [REDAKCE] lze označit jako chování neoprávněného zákazníka, neboť zálohy na dodávky tepelné energie neplatili vůbec nebo jen částečně, což účastníka řízení dostávalo do druhotné platební neschopnosti vůči jeho dodavatelům energií.

Dne 4. ledna 2022 zaslal Energetický regulační úřad účastníkovi řízení vyznění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry. V reakci na to účastník řízení dne 11. ledna 2022 zaslal v rámci svého vyjádření opětovně upravenou kalkulaci, kdy dodané množství tepelné energie společnosti JE Financing s.r.o. nemá být [REDAKCE] GJ, nýbrž [REDAKCE] GJ, když rozdílná hodnota má vliv na kalkulaci výsledné ceny pro rok 2018.

III. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 15874-7/2021-ERU ze dne 20. října 2022 byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání dvou přestupků podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, jichž se dopustil jednáním specifikovaným ve výrokové části tohoto rozhodnutí. Tyto skutky posoudil prvostupňový správní orgán jako porušení § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách ve spojení s příslušnými ustanoveními cenových rozhodnutí, za jejichž spáchání účastníku řízení uložil pokutu ve výši 200 000 Kč a opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu.

Ke skutku uvedenému ve výroku I. Energetický regulační úřad uvedl, že dvě verze kalkulace, které účastník řízení předložil během správního řízení, vyhodnotil jako účelově předložené a vytvořené až po výsledcích procesu kontroly. Při posuzování jednání účastníka řízení vycházel z výsledné ceny tepelné energie předložené během kontroly, z níž vyplynulo, že účastník řízení byl povinen vyúčtovat cenu tepelné energie jeho odběratelům ve výši 464 Kč/GJ bez DPH. Namísto toho požadoval po odběratelích [REDAKCE] a [REDAKCE] výslednou cenu ve výši 480 Kč/GJ bez DPH, a to na základě smluvního ujednání v dodatcích č. IV a V ke Smlouvám o dodávce tepelné energie. Těmto odběratelům bylo vyúčtováno celkem 25 208 GJ v ceně o 16 Kč/GJ vyšší, tedy o 403 328 Kč více, než mělo být na základě výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 vyúčtováno. Po odběrateli [REDAKCE] požadoval výslednou cenu ve výši 449 Kč/GJ bez DPH, a to na základě smluvního ujednání. Tomuto odběrateli bylo vyúčtováno celkem [REDAKCE] GJ v ceně o 15 Kč/GJ nižší, tedy o [REDAKCE] Kč méně, než mělo být na základě výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 vyúčtováno. Účastník řízení nevyúčtoval cenu tepelné energie podle kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018, ale vyúčtoval cenu, kterou s odběrateli dohodl na základě cenových ujednání formou smlouvy o dodávce tepelné energie či jejich dodatků. Tímto jednáním došlo k poškození odběratelů tepelné energie společnosti [REDAKCE] a [REDAKCE].

Ke skutku uvedenému ve výroku II. prvostupňový správní orgán uvedl, že účastník řízení uplatnil v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie v roce 2019 v položce „Správní režie“ náklady v celkové výši [REDAKCE] Kč, kdy do této položky byly zahrnuty také náklady na soudní poplatek ve výši 131 038 Kč. Při posuzování tohoto nákladu dospěl prvostupňový správní orgán k závěru, že se nejedná o ekonomicky oprávněný náklad účastníka řízení. Pokud by totiž měl ve sporu s odběratelem tepelné energie úspěch účastník řízení, soud mu přizná náhradu soudních nákladů včetně soudního poplatku. Pokud by účastník řízení mohl tento náklad

do ceny tepelné energie zahrnout jako oprávněný náklad, tento by mu byl uhrazen jednak v ceně tepelné energie, jednak v případě úspěchu ve věci by vznikla opětovně povinnost uhradit náklady řízení straně sporu, která by ve věci úspěch neměla. V případě neúspěchu ve věci je účastník řízení povinen náklady na soudní poplatek nést sám v rámci sankční funkce soudního poplatku, jako jistou formu sankce za neoprávněně zahájený soudní spor. Účastník řízení provozuje podnikatelskou činnost na vlastní podnikatelské riziko a s finančními prostředky má povinnost nakládat tak, aby byl schopen soudní poplatek za řízení v obchodní věci jeho podnikání uhradit. Prvostupňový správní orgán zdůraznil, že náklad na soudní poplatek museli v předmětné cenové lokalitě zaplatit v ceně tepelné energie všichni odběratelé, tedy i ti, kterých se soudní spor vůbec netýkal, a kteří plnili všechny jim stanovené povinnosti.

Jako závažnější vyhodnotil Energetický regulační úřad přestupek uvedený ve výroku II. napadeného rozhodnutí, kterým byl zároveň získán nepřiměřený majetkový prospěch účastníka řízení, a tím došlo k přímému poškození odběratelů tepelné energie. Z tohoto důvodu uložil též opatření k nápravě spočívající v povinnosti účastníka řízení vytvořit opravnou kalkulaci výsledné ceny tepelné energie pro rok 2019 a na jejím základě provést s tehdejšími odběrateli v dotčené cenové lokalitě vyúčtování.

IV. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 15874-7/2021-ERU ze dne 20. října 2022, které mu bylo doručeno téhož dne, podal účastník řízení dne 3. listopadu 2022 rozklad, ve kterém předmětné rozhodnutí napadá v plném rozsahu a navrhuje, aby Rada napadené rozhodnutí zrušila a věc vrátila Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání.

Skutečnosti uvedené v napadeném rozhodnutí hodnotí jako nepřesné, zavádějící a některé skutečnosti jsou podle něj opomenuty zcela. Účastník řízení opětovně zdůrazňuje, že Výkaz 31, 32-CL zasláný Energetickému regulačnímu úřadu byl sestaven chybně, což bylo do značné míry způsobeno časovou disproporcí mezi termínem pro odevzdání výkazů pro Energetický regulační úřad a termínem pro účetní závěrku, kterou účastník řízení sestavuje se všemi účetními a daňovými návaznostmi až do 30. června daného roku. Proto i kalkulaci výsledné ceny za rok 2018, obsaženou jak v Protokolu o kontrole, tak v napadeném rozhodnutí, považuje za chybnou.

K vytýkanému skutku stran posouzení nákladu na soudní poplatek účastník řízení Energetickému regulačnímu úřadu vytýká, že na tento náklad nenahlížel optikou základních východisek cenové regulace. Uvádí, že i jedna nezaplacená faktura za dodávku tepelné energie může dostat společnost do druhotné platební neschopnosti a tím do problémů týkajících se zejména zajištění samotné výroby tepla, přiměřenou údržbu i souvisejících procesů a přiměřenou míru spolehlivosti dodávek tepla a vyústit může zadlužením či insolvencí. Nelze přitom požadovat, aby bylo s takovými spory počítáno a aby si na ně účastník řízení připravil finanční prostředky. Úvaha Energetického regulačního úřadu o sankční funkci soudního poplatku je podle účastníka řízení velmi úzce zaměřena. Podle účastníka řízení by měl být tento náklad uznán jako oprávněný. Poukazuje také na skutečnost, že poplatky správní, soudní a další jsou podle § 24 odst. 2 písm. p) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, daňovým výdajem (nákladem).

Účastník řízení má dále za to, že nepřiměřený majetkový prospěch vyčíslený Energetickým regulačním úřadem bylo nutné snížit o neuhrazenou pohledávku ve výši

██████ Kč. Účastník řízení podle svého mínění prokázal existenci liberačních důvodů, když vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení či ohrožení chráněného zájmu zabránil. Za naprosto zásadní považuje skutečnost, že se všemi odběrateli vždy uzavřel smlouvu, ve které byla zakotvena cena tepelné energie jako smluvně dohodnutá, a ta se před ani po ukončení smluvního vztahu nikdy neupravovala a nahlíželo se na ní jako na konečnou, stanovenou v souladu s příslušnými právními předpisy a cenovým rozhodnutím.

V. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), přezkoumává odvolací správní orgán napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí přestupku tím, že sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1. Ceny tepelné energie podléhají cenové regulaci formou věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, jímž je stanoven závazný postup při tvorbě, resp. kalkulaci této ceny, a to v cenových rozhodnutích Energetického regulačního úřadu. Podmínky věcného usměrňování cen tepelné energie pro rok 2018 stanovilo cenové rozhodnutí č. 4/2015. Pro rok 2019 byly uvedené podmínky stanoveny v cenovém rozhodnutí č. 5/2018. Podle bodu (1.3.) dotčených cenových rozhodnutí se ekonomicky oprávněnými náklady v ceně tepelné energie rozumí ekonomicky oprávněné náklady nezbytné pro výrobu anebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, které vycházejí z účetnictví dodavatele tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle jiného právního předpisu, jímž je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Napadeným rozhodnutím je účastníku řízení vytýkáno porušení závazného postupu pro stanovení ceny tepelné energie v cenové lokalitě „Praha 5 – Radotín, průmyslový areál“ v letech 2018 a 2019, konkrétně že svým odběratelům nevyúčtoval cenu tepelné energie podle kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018, ale vyúčtoval cenu tepelné energie, kterou se svými odběrateli dohodl formou smluvních ujednání. Závazný postup pro regulaci ceny tepelné energie v roce 2018 upravovalo cenové rozhodnutí č. 4/2015, jehož obsahem, jak již bylo uvedeno výše, je vymezení podmínek pro sjednání cen tepelné energie. Základním pravidlem je, že dodavatel může sjednat a vůči odběrateli následně uplatňovat pouze cenu, která je kalkulována podle cenového rozhodnutí. Sjednaná cena se tak nemůže odlišovat od kalkulace ceny. Pro odběratele na jedné úrovni předání v dané cenové lokalitě by měla být kalkulována a sjednána cena tepelné energie nebo její složky stejným způsobem.

Po ukončení kalendářního roku má v souladu s cenovým rozhodnutím dodavatel tepla vytvořit výslednou kalkulaci a stanovit takto výslednou cenu, která vychází z výsledné kalkulace, která podle bodu (2.5) cenového rozhodnutí obsahuje skutečně uplatněné ekonomicky oprávněné náklady a odpovídá výnosům za tepelnou energii a skutečnému množství tepelné energie za ukončený kalendářní rok. Na základě takto získané výsledné ceny tepelné energie dodavatel tepelné energie provádí s jednotlivými odběrateli vyúčtování

za uplynulý kalendářní rok. Porovnání cen tepelné energie za rok 2018 mezi jednotlivými odběrateli tepelné energie prvostupňový správní orgán zrekapituloval v Tabulce č. 6 napadeného rozhodnutí. Cena posledně uvedená odpovídá v případě odběratele [redacted] ceně sjednané ve Smlouvě o dodávce tepelné energie a v případě odběratelů [redacted] a [redacted] ceně sjednané v jednotlivých Dodatcích č. IV. a V. ke Smlouvám o dodávce tepelné energie.

Z popisu skutkového stavu vyplývá, že uplatněné ceny tepelné energie sjednal účastník řízení s třemi odběrateli jakožto ceny fixní, ve dvou případech odpovídající kalkulované předběžné ceně, v jednom případě šlo o cenu nižší. Pokud pravidla věcného usměrňování platí pro sjednání a uplatňování ceny, bylo by vhodné, aby si Energetický regulační úřad nejprve položil otázku hodnocení toho, jakým způsobem byly ceny tepelné energie sjednány. Ve vztahu k tomu lze konstatovat, že cenové ujednání ve smlouvě musí být sdostatek určité, aby příslušná smlouva vznikla, zároveň však z povahy věci nelze sjednat výslednou cenu tepla v přesné výši, neboť v době sjednání ceny pro příslušný rok dodavatel tepelné energie nemůže vědět, jaké výše výsledná cena tepelné energie za daný rok dosáhne. V praxi tak je možno sjednat pro daný kalendářní rok pouze cenu předběžnou (např. cenovým dodatkem k rámcové smlouvě o dodávkách tepelné energie, což odpovídá časté praxi dodavatelů) a povinnost dodavatele upravit výsledné vyúčtování na základě ceny, která bude odpovídat výsledné kalkulaci. Z uvedeného hlediska je tak zároveň logicky nutno připustit, aby cena tepelné energie byla sjednávána jakožto cena pevně stanovená (např. zde ve výši 480 Kč/GJ). Je pak na rozhodnutí smluvních stran, do jaké míry bude v rámci smlouvy sjednána přípustnost změny této ceny v průběhu roku či v rámci konečného vyúčtování. Z hlediska hodnocení ujednání o pevné ceně tepelné energie pak může nastat dvojí postup. Buď na základě kalkulace výsledné ceny tepelné energie bude stanovena cena vyšší než cena sjednaná jako cena pevná, v takovém případě bude moci dodavatel uplatnit v rámci konečného vyúčtování pouze sjednanou pevnou cenu (nebyla-li ujednána její úprava podle výsledné kalkulace). Anebo na základě kalkulace výsledné ceny bude stanovena cena nižší než sjednaná, v takovém případě dodavatel bude muset v konečném vyúčtování uplatnit pouze nižší vykalkulovanou cenu tepelné energie, neboť v opačném případě by postupoval v rozporu s cenovými předpisy.

V daném případě jsou relevantní závěry, které uvedl stran výkladu cenových předpisů Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 30 A 17/2017 – 400. Konstatoval, že „Z ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách je v této souvislosti patrné, že hovoří jednak o sjednání, ale též o uplatňování ceny ve smyslu jejího požadování prodávajícím po odběratelích. Protiprávním jednáním prodávajícího tak může být jednak samotné sjednání ceny neodpovídající cenovým předpisům, jednak její uplatňování, které představuje faktickou realizaci sjednaného právního vztahu, tj. v konkrétním případě nárokování si takové ceny ze strany prodávajícího vůči odběratelům. (...) Podle bodu (2.6) téhož cenového rozhodnutí vychází výsledná cena tepelné energie z výsledné kalkulace, která obsahuje skutečně uplatněné ekonomicky oprávněné náklady a odpovídá výnosům za tepelnou energii a skutečnému množství tepelné energie za ukončený kalendářní rok. (...).

Nelze si však již představit situaci, že by dodavatel tepelné energie neprovedl výslednou kalkulaci ceny tepelné energie a její vyúčtování. To vyplývá ze samotné podstaty cenové regulace v podobě jejího věcného usměrňování. Podléhá-li cena tepelné energie ve smyslu § 17 odst. 11 energetického zákona cenové regulaci a stanoví-li pravidla této regulace mj. to, jaké ekonomicky oprávněné náklady ve smyslu § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách a jaký

přiměřený zisk ve smyslu § 2 odst. 7 písm. b) téhož zákona lze v ceně tepelné energie uplatnit, což v daném případě dále konkretizují body (1.2) a (1.3) cenového rozhodnutí č. 1/2010, není možné toho dosáhnout jinak než provedením výsledné cenové kalkulace, která bude obsahovat skutečné náklady vynaložené na dodávku tepelné energie a dodavatelem kalkulovaný zisk, neboť předběžná cena tepelné energie může být založena nanejvýš na určitém kvalifikovaném odhadu těchto nákladů. Pokud tedy dodavatel tepelné energie nekalkuluje výslednou cenu tepelné energie a tuto cenu následně u odběratelů neuplatní, tj. neprovede vyúčtování uplatňované předběžné ceny dle skutečného množství dodané tepelné energie a skutečných nákladů, nemůže se jednat o případ, že by po odběratelích požadoval cenu, jejíž kalkulace byla vytvořena v souladu s podmínkami věcného usměrňování. Již sama o sobě by přitom tato skutečnost nutně znamenala, že žalobce tímto postupem porušil bod (2.6) cenového rozhodnutí č. 1/2010, neboť jakoukoli později (pro účely vykazování) vytvořenou formální cenovou kalkulaci, které by neodpovídala žádná výsledná cena vyúčtovaná odběratelům, by nebylo možno pokládat za kalkulaci ve smyslu cenových předpisů, které stanoví podmínku sjednání a uplatňování takové ceny“.

V tomto směru na okraj Rada uvádí, že popis skutku obsažený ve výroku I. napadeného rozhodnutí může obstát právě jen za situace, kdy v cenové lokalitě účastník řízení dodával pouze třem uvedeným dodavatelům. Protiprávní jednání dodavatele obecně není nutno formulovat jako porušení cenových předpisů ve vztahu k ceně kalkulované pro cenovou lokalitu, zejména v případě, pokud porušení spočívá v uplatňování ceny rozporné s cenovými předpisy pro konkrétní odběratele. Otázkou dále je, proč prvostupňový správní orgán v tomto výroku odkazuje na bod (1.3) cenového rozhodnutí č. 4/2015, ačkoliv účastníkovi řízení není kladeno za vinu, že by do ceny promítal ekonomicky neoprávněné náklady. Radě se v tomto ohledu jeví, že prvostupňový správní orgán si především neujasní, za jaké jednání účastníka řízení chce postihovat.

V daném případě není účastníkovi řízení ve výroku I. vytýkáno, že by do ceny tepelné energie zahrnoval ekonomicky neoprávněné náklady, ale že vyúčtoval cenu vyšší, než odpovídalo ceně kalkulované podle pravidel věcného usměrňování. V tomto ohledu jednání účastníka řízení porušovalo druhou větu bodu (1.1) cenového rozhodnutí č. 4/2015, podle něhož do ceny tepelné energie lze v kalendářním roce promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) podle jiného právního předpisu, která zjednodušeně vyjadřuje pravidlo, že cena může obsahovat pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk (jehož stanovení v rámci kalkulace je na účastníkovi řízení v rámci pravidel pro přiměřenost zisku) a DPH, tj. cena nesmí být navýšena nad rámec těchto položek. Využití ustanovení bodu (2.5) cenového rozhodnutí č. 4/2015 považuje Rada za problematické, protože toto ustanovení nepředstavuje striktně samostatnou normu chování, částečně odpovídá normě definiční, ve srovnání s předchozím uvedeným bodem ostatně neuvádí přiměřený zisk ani DPH a její účel spočívá v tomto smyslu spíše v upřesnění otázky, že ekonomicky oprávněné náklady musí být náklady skutečně uplatněné. Aplikaci uvedeného bodu [v předchozím cenovém rozhodnutí se jednalo o obsahově shodný bod číslovaný (2.6)], naznačil Krajský soud v Brně v odkazovaném rozsudku.

Z výše popsané nejasnosti částečně podle názoru Rady plyne neujasnění protiprávnosti skutku ve vztahu k dodavateli [redacted], jemuž byla vyúčtována nižší výsledná cena tepelné energie. Skutek formulovaný ve výroku nevyjadřuje protiprávnost jednání účastníka řízení vůči uvedenému dodavateli, neboť jak bylo uvedeno, bod (2.5)

cenového rozhodnutí č. 4/2015 nevyjadřuje pravidlo, že by vůči odběratelům musela být uplatněna jednotná cena, takový závěr by nebylo možno přijmout ve vztahu k odběratelům, kteří mají sjednanou individuální cenu, ani některým odběratelům se sjednanou fixní cenou. V případě druhé skupiny (odběratelé s cenovým ujednáním s fixní cenou) bylo výše uvedeno, že dodavateli nic nebrání sjednat se zákazníkem pevnou cenu tepelné energie, pokud takto uplatněná cena nebude převyšovat cenu kalkulovanou v souladu s právními předpisy či bude v rámci vyúčtování výsledné ceny vyúčtována cena nižší. Pokud dodavatel sjednal s odběratelem nižší pevnou cenu tepelné energie, než kalkuloval, je takové jednání dovoleným, otázkou je, zda se projeví negativně vůči jiným odběratelům. Možná je varianta, že dodavatel dobrovolně sníží své výnosy, některým odběratelům vyúčtuje cenu kalkulovanou a tomuto odběrateli nižší. Druhou variantou je, že půjde o cenu individuální ve smyslu bodu (3.7) cenového rozhodnutí č. 4/2015.

Cena individuální přitom může být vyšší než cena kalkulovaná na dané úrovni předání. Pokud bude naopak nižší, je otázkou aplikace věty první bodu (2.3) cenového rozhodnutí č. 4/2015, podle něhož samostatně nelze kalkulovat cenu tepelné energie podle bodu (2.2), pokud by došlo k cenovému znevýhodnění ostatních odběrných míst, aniž by však bylo zřejmé, co znamená cenové znevýhodnění. Pokud odběratel s individuální cenou vykazuje specifické podmínky odběru, které ospravedlňují, aby na určitých nákladech na dané úrovni předání participoval v nižší míře, neznamenalo by to nutně znevýhodnění ostatních odběratelů, tento závěr by bylo možno činit podle obsahu zvláštní kalkulace pro příslušnou individuální cenu [pokud taková kalkulace není vytvořena, je to pravděpodobně proto, že dodavatel nepostupoval podle bodu (3.7) vůbec, anebo jej porušil]. Smyslem omezení individuální ceny je právě neznevýhodnění jiných odběratelů v rozporu s právními předpisy, neboť sankcionovat dodavatele pouze za to, že určitému odběrateli vyúčtoval dobrovolně nižší cenu bez dalšího nelze. V případě, že by nicméně šlo o porušení uplatnění individuální ceny, bylo by namíste postihnout účastníka řízení za porušení bodu (2.2) ve spojení s bodem (3.7) cenového rozhodnutí č. 4/2015. V posuzovaném případě nebyla předložena kalkulace individuální ceny pro jednoho z odběratelů, naopak je zjevné, že veškeré náklady byly kalkulovány v jediné kalkulaci pro cenovou lokalitu. V tomto směru lze tedy shrnout, že nebylo zjištěno porušení bodu (2.2) ve spojení s bodem (3.7) cenového rozhodnutí č. 4/2015. S vysokou mírou pravděpodobnosti to tak bylo proto, že účastník řízení individuální cenu tepelné energie nekalkuloval a neuplatnil, byť fakticky patrně tuto cenu sjednával s uvedeným záměrem, nicméně jak bylo uvedeno, samotné uplatnění fixní ceny tepelné energie nižší, než je cena vyplývající z kalkulace souladné s cenovými předpisy, nepředstavuje protiprávní jednání.

Nutno konstatovat, že výše uvedené nejasnosti patrně vychází i z nepřilíš vhodně formulovaného cenového rozhodnutí č. 4/2015. Účastník řízení se totiž podle popisu skutku v podstatě dopustil dvojího porušení cenových předpisů, jednak dvěma odběratelům vyúčtoval cenu vyšší, než kalkulovanou cenu odpovídající podmínkám věcného usměrňování, jednak vůbec neprovedl kalkulaci a vyúčtování výsledné ceny tepelné energie a uplatnil vůči odběratelům pouze cenu předběžnou. Druhé popsání jednání považuje Rada za relativně samostatné porušení cenových předpisů, které je nutno dovozovat výkladem, neboť výslovné ustanovení o tom, že je třeba vůči odběratelům uplatnit výslednou cenu tepelné energie, v cenovém rozhodnutí absentuje, jakkoliv ho nepochybně lze dovodit výkladem. I toto porušení měl pravděpodobně Energetický regulační úřad na mysli, nicméně skutek popsáný ve výroku I. v tomto směru neformuloval jednoznačně.

Pokud jde o otázku rozlišení mezi jednáním, kdy dodavatel (potenciálně nesprávným způsobem) sjednává individuální cenu tepelné energie, a jednáním, kdy vůči odběratelům uplatní cenu vyšší, než by odpovídalo pravidlům věcného usměrňování, je rozlišujícím kritériem především existence kalkulací cen tepelné energie, které jsou následně uplatněny vůči odběratelům, tj. v prvním případě by v souladu s cenovým rozhodnutím měl dodavatel kalkulovat zvlášť individuální cenu tepelné energie a zvlášť cenu tepelné energie pro ostatní zákazníky v dané cenové lokalitě a na dané úrovni předání, v níž by se určitým způsobem mohlo projevit snížení některých kalkulačních položek z kalkulace ceny individuální. V daném případě o takovou situaci podle popisu skutku nešlo.

Pokud účastník řízení za zásadní považuje skutečnost, že se všemi odběrateli vždy uzavřel smlouvu, ve které byla zakotvena cena tepelné energie jako smluvně dohodnutá, a ta se před ani po ukončení smluvního vztahu nikdy neupravovala a nahlíželo se na ní jako na konečnou, stanovenou v souladu s příslušnými právními předpisy a cenovým rozhodnutím, Rada k této námitce konstatuje, že se účastník řízení tímto tvrzením nepodařilo vyvrátit skutečnosti uvedené prvostupňovým orgánem v napadeném rozhodnutí, nehledě na skutečnost, že pokud pravidla věcného usměrňování stanoví podmínky pro sjednání ceny, v případě jejichž nedodržení je namístě uvažovat o neplatnosti právního jednání pro rozpor se zákonem, není jistě možné smluvně vyloučit pravidla regulace cen či argumentovat, že na jakoukoliv smluvní cenu se má nahlížet jako na s nimi souladnou. Odběratelům [REDAKCE] a [REDAKCE] byla vyúčtována cena o 16 Kč/GJ vyšší, než jaká vzešla z výsledné kalkulace ceny tepelné energie za rok 2018. Nelze tedy uznat tvrzení účastníka řízení, že smluvně dohodnutá cena je plně v souladu s příslušnými právními předpisy a příslušným cenovým rozhodnutím, neboť pevně stanovená cena je sice přípustná z hlediska sjednání ve smlouvě, ale nemůže dopředu reflektovat skutečně uplatněné náklady či skutečně dodané množství tepelné energie za ukončený kalendářní rok, a v takovém případě sjednaná fixní cena musí podléhat následné korekci, případně část takto sjednané ceny nemůže dodavatel uplatnit pro rozpor se zákonem (která by měla vliv na neplatnost cenového ujednání v části převyšující regulovanou cenu). Rada se ztotožňuje s posouzením prvostupňového správního orgánu a zdůrazňuje, že účastník řízení tímto svým jednáním obešel postup vymezený cenovým rozhodnutím, který má zajistit, aby výsledná cena na jednotku tepelné energie za regulovaný rok vycházela z výsledné kalkulace ceny tepelné energie a obsahovala skutečně uplatněné náklady.

Pokud účastník řízení v této souvislosti namítá, že skutečnosti uvedené v napadeném rozhodnutí jsou nepřesné, a že jím sestavený a Energetickému regulačnímu úřadu zaslaný Výkaz 31, 32-CL je chybný, pak Rada dospívá k závěru, že taková námitka není namístě. Byl to totiž účastník řízení, kdo měl regulovanou cenu správně vyčíslit a uplatňovat. Energetický regulační úřad vycházel z kalkulace výsledné ceny tepelné energie předložené účastníkem řízení v rámci výkonu šetření pod sp. zn. 06137/2019-ERU, konkrétně z kalkulace doručené účastníkem řízení dne 26. září 2019, primárním podkladem výkonu dozoru a správního trestání tedy nebyl regulační výkaz a v něm uvedená kalkulace. Další dvě odlišné verze kalkulace výsledné ceny tepelné energie, které účastník řízení předložil následně ve správním řízení, tedy s odstupem více než jednoho roku, se Radě shodně s prvostupňovým správním orgánem jeví jako účelově předložené a zavádějící. Nadto musí Rada konstatovat, že ani jedna z výsledných cen uvedených v upravených kalkulacích neodpovídá následně vyúčtované ceně tepelné energie jednotlivým odběratelům, zjištění Energetického regulačního úřadu by tak jimi nemohla být v konečném důsledku zásadně ovlivněna.

Z výše uvedených důvodů přistoupila Rada ke změně výroku I. napadeného rozhodnutí, neboť má za to, že v něm popsané jednání a jeho právní kvalifikace nejsou plně odpovídající. Účastníkovi řízení je s ohledem na učiněné závěry a vymezení předmětu řízení zjevně kladeno za vinu především to, že dvěma účastníkům řízení vyúčtoval cenu tepelné energie ve výši 480 Kč/GJ bez DPH, která byla vyšší než cena stanovená na základě pravidel věcného usměrňování. Zároveň je zřejmé, že ačkoliv účastník řízení fakticky výslednou cenu tepelné energie neuplatnil jako samostatnou zúčtovací cenu, ale uplatňoval v průběhu roku předběžnou cenu tepelné energie, v souhrnu takto uplatněné částky představující hrazení předběžné ceny vůči odběratelům použil jako cenu výslednou, či přesněji namísto ceny výsledné. S ohledem na vymezení předmětu řízení se jako nadbytečné jeví ve výroku uvádět skutečnosti související s neuplatněním výsledné ceny tepelné energie formálním způsobem (její kalkulace a vyúčtování oproti postupu účastníka řízení, který tuto cenu jen fakticky určil, ale uplatnil cenu předběžnou jako výslednou), neboť se jedná o potenciálně samotný skutek, který Energetický regulační úřad předmětem řízení neučinil, zároveň předmětem protiprávního jednání není postup účastníka řízení vůči zákazníkovi [redacted] vůči němuž nepostupoval uvedeným způsobem, když otázka přípustnosti individuální ceny nebyla předmětem posuzování. Provedeným zpřesněním výroku nedošlo k rozšíření rozsahu sankčního postihu, ani k podstatné změně skutku a jeho právní kvalifikace, jak byly provedeny v oznámení o zahájení řízení a napadeném rozhodnutí.

Dále bylo nutné Radou posoudit, zda účastníkem řízení uplatněné náklady vynaložené na soudní poplatek v rámci kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2019 bylo možné označit za ekonomicky oprávněné ve smyslu zákona o cenách a cenového rozhodnutí. Účastník řízení trvá na svých závěrech, tj. že postupoval v souladu s cenovými předpisy, prvostupňový správní orgán s tímto závěrem nesouhlasil a v jednání účastníka řízení spatřoval pochybení, které mělo naplnit znaky přestupku uvedeného v § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.

Z obsahu usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 pod č. j. 20 C 61/2019-4 ze dne 29. července 2019, které je součástí spisu, je patrné, že účastník řízení byl povinen v souvislosti s žalobou podanou k tomuto soudu uhradit soudní poplatek ve výši 131 038 Kč. Podle zjištění se účastník řízení podanou žalobou domáhal toho, aby mu žalované společnosti [redacted] a [redacted] zaplatily částku ve výši [redacted] Kč, představující jednak pohledávku ve výši [redacted] Kč za dodanou tepelnou energii v měsíci lednu 2019 společnosti [redacted] a dále pohledávku nedoplatku ve výši [redacted] Kč za dodanou tepelnou energii v měsíci únoru 2019 společnosti [redacted]. Soudní poplatek byl vyčíslen z celkové žalované částky, a to podle Sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Podle uvedeného zákona platí, že je-li uplatněno více peněžitých plnění, pak se tyto částky pro následný výpočet soudního poplatku sčítají.

Rada se nejprve musí zabývat tím, z jakého důvodu, ve vztahu k posouzení nákladů vyčíslených ve výsledné kalkulaci ceny tepelné energie za rok 2019, v žalobě jako druhá žalovaná figuruje společnost [redacted]. Soudní poplatek byl zahrnut v celé jeho výši, aniž by bylo reflektováno, že jedna jeho část se týkala pohledávky za společností [redacted], kterou kontrolní orgán ani prvostupňový správní orgán ve vztahu ke kalkulaci ceny tepelné energie výslovně nezmiňovali. Účastník řízení měl podle zjištění kalkulovat cenu tepelné energie v předmětné cenové lokalitě pro tři odběratele, a to pro společnosti [redacted] a [redacted].

██████████ nikoliv tedy pro společnost ██████████ Tato skutečnost nebyla osvětlena v kontrolních zjištěních ani ve správním řízení na prvním stupni. V případě, že by Rada dospěla k závěru o oprávněnosti tohoto nákladu, musela by dále minimálně uvažovat o tom, zda byl správně uplatněn náklad v celkové výši 131 038 Kč, nebo měl být poměrově snížen o část soudního poplatku, který by se vztahoval výlučně ke společnosti ██████████

Podle sdělení účastníka řízení byla mezi společnostmi ██████████ a ██████████ uzavřena smlouva o koupi závodu a společnost ██████████ se stala nájemcem budov dílen nacházejících se na pozemcích parc. č. 2428/6, 2427/6, 267/4, 267/3 v k. ú. Radotín. Právě na těchto vymezených pozemcích se nacházela jednotlivá odběrná místa, do kterých účastník řízení společnost ██████████ zajišťoval dodávky tepelné energie. Z podané žaloby se podává, že z tohoto důvodu byla mezi účastníkem řízení a společností ██████████ uzavřena smlouva o dodávce tepelné energie na období od 1. února 2019 do 28. února 2019, a to do shodných odběrných míst, do kterých bylo dodáváno odběrateli ██████████ Dodávka tepelné energie byla pro společnost ██████████ ukončena v měsíci lednu 2019, a pro společnost ██████████ v měsíci únoru 2019. V období od března až do prosince roku 2019 k žádnému odběru tepelné energie pro tato odběrná místa již nedošlo.

Obecně lze předznamenat, že zaplacení soudního poplatku je zpravidla nutným předpokladem pro pokračování řízení po podání žaloby. Je přitom zřejmé, že byly-li s podáním žaloby, podané z důvodu vzniklých pohledávek za odběrateli tepelné energie, spojeny nějaké náklady (zde úhrada soudního poplatku), jednalo se o náklady přímo vázané na danou ekonomickou činnost, ale v širším slova smyslu (výkon licencované činnosti), nikoliv ve smyslu technickém, tj. zajišťování výroby tepelné energie. Obecně tak není vyloučeno, aby obdobné výdaje mohly být považovány za účelně vynakládané prostředky. Byť mohla být argumentace prvostupňového správního orgánu k uvedenému posouzení nepochybně podrobnější, Rada se však ztotožňuje s tím, že náklad na soudní poplatek, který účastník řízení promítl do kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2019, konkrétně v položce „Správní režie“, není možné označit za ekonomicky oprávněný, a to z důvodů uvedených níže.

Nad rámec obecných pravidel uvedených v cenovém rozhodnutí č. 5/2018 stanovující ekonomicky oprávněné náklady v ceně tepelné energie jsou v bodě (2.10.1) Přílohy č. 1 vymezené některé specifické náklady, které nelze zahrnout do ceny tepelné energie. Nejedná se o taxativní výčet, ale pouze výčet demonstrativní uvádějící položky, které bývají nejčastěji podle dosavadní praxe dodavateli nesprávně do ceny tepelné energie zahrnovány. Ekonomicky neoprávněným nákladem tak může být posouzen i jiný náklad, který není v demonstrativním výčtu v tomto bodě uveden. Podle bodu (2.10.2) písm. d) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 5/2018 nelze v ceně tepelné energie uplatnit zejména jakékoliv poplatky a úroky z prodlení, pokuty, sankce vyjma případu uvedeného v bodě (1.1) této přílohy, penále či přírážky k poplatkům, vyplývající ze závazkových vztahů nebo z právních předpisů včetně ekologických.

Cenové rozhodnutí tedy ve výčtu neoprávněných nákladů příkladmo uvádí jakékoliv poplatky. Pro posouzení toho, zda do tohoto výčtu bude spadat i náklad na soudní poplatek vynaložený účastníkem řízení, ve vztahu k němuž se cenové rozhodnutí výslovně nevyjadřuje, ani v pozitivním, ani v negativním smyslu, je třeba aplikovat příslušnou definici ekonomicky oprávněných nákladů, neboť není vyloučeno, že v daném případě povaha poplatku a důvod jeho

vynaložení může výše uvedené pravidlo prolamovat, tj. ekonomická oprávněnost takového nákladu bude zřejmá z jeho charakteru a spojitosti s výkonem regulované činnosti. Vždy je totiž potřeba hodnotit konkrétní okolnosti vynaloženého nákladu.

Argumentoval-li účastník řízení v rozkladu tím, že v roce 2019 oprávněně vynaložil částku ve výši 131 038 Kč jako částku za poplatek související s podáním žaloby týkající se pohledávky z titulu neuhrazené ceny za odebranou tepelnou energii, tak toto není zpochybňováno. Nicméně to není důvodem pro to, aby tyto náklady navíc nesli koneční odběratelé tepelné energie. Věcné usměrňování cen tepelné energie je zjevně založeno na logice, že dodavatel tepelné energie svým odběratelům kalkuluje v rámci ceny náklady, které souvisí s tím, že je těmto odběratelům tepelná energie dodána, tj. jde o náklady nutné, skutečně vynaložené, související s dodávkou cenově regulované komodity, či zajišťující fungování dodavatele jakožto subjektu (režijní náklady, mzdové náklady apod.). Nikoliv každý náklad, který dodavatel vynaloží, však je nákladem, který by souvisel se zajištěním dodávky tepelné energie a měl by vstupovat do její ceny.

Je na účastníku řízení, aby uplatňoval své soukromoprávní nároky, pokud se rozhodl zahájit soudní řízení, nic mu v tom nebránilo, nicméně tato skutečnost nemůže jít bez dalšího nákladově k tíži konečných odběratelů tepelné energie. Náklad vynaložený na uhrazení soudního poplatku s bývalými odběrateli tepelné energie nebyl nákladem, který by se jakkoliv podílel na zajištění dodávky tepelné energie ostatním odběratelům, tento náklad tedy měl dodavatel nést z jiných výnosů, např. ze zisku. Akceptací postupu účastníka řízení by tak de facto mohlo dojít k situaci, kdy by náklad na zaplacený soudní poplatek mohl být účastníku řízení uhrazen dvakrát, byl-li by posléze ve sporu úspěšný, nejprve při úhradě ceny tepelné energie jednotlivými jeho odběrateli v roce 2019, podruhé žalovanými společnostmi, se kterými byl ve sporu, a které by po skončení řízení byly povinovány k náhradě nákladů žalobci, který byl ve sporu úspěšný. Jedná se tedy o náklad, o kterém při vytvoření kalkulace nebylo jisté, zda ho v konečném důsledku bude sám účastník řízení muset v důsledku nést. Nastat mohou dvě varianty, buď bude účastník řízení v soudním sporu neúspěšný a pak je vynaložení soudního poplatku důsledkem jeho procesní strategie a toho, že mu příslušný nárok nenáležel nebo jej nedokázal prokázat. Anebo bude účastník řízení ve sporu úspěšný a potom má podle zásady úspěchu ve sporu nárok na úhradu nákladů neúspěšnými účastníky. V prvním případě vynaložil účastník řízení náklad neefektivně a ekonomicky nelogicky, ve druhém případě mu náklad bude uhrazen jinak než v ceně tepelné energie. Jedna z teoreticky myslitelných variant je ta, že by účastník řízení následně odběratelům, kterým se tento náklad promítl do zaplacené ceny tepelné energie, příslušný finanční obnos vrátil, nicméně cenové rozhodnutí takový postup neumožňuje (nezná zahrnování opravných položek, vratek apod.) a navíc Rada nepovažuje za možné s ohledem na bod (1.3) cenového rozhodnutí č. 4/2015, aby do ceny tepelné energie byly zahrnovány náklady dočasného či podmíněně oprávněného charakteru, u nichž bude oprávněnost a smysluplnost jejich vynaložení teprve v budoucnu rozhodnuta, a v důsledku toho navíc dojde k jejich náhradě jiným způsobem.

Z uvedeného má Rada za to, že prvostupňový správní orgán nepochybil, pokud náklad na soudní poplatek v částce 131 038 Kč, který se týkal jednoho (případně dvou) z odběratelů tepelné energie nepovažoval za ekonomicky oprávněný náklad související se zajištěním dodávky tepelné energie v dané cenové lokalitě. Nejedná se o náklad, který by pomáhal zajišťovat samotnou výrobu tepla, přiměřenou údržbu a reprodukci majetku účelně používaného přímo či nepřímo v souvislosti s výrobou tepla atd. Náklad na soudní poplatek nespadá

pod některý v cenovém rozhodnutí vedených ekonomicky oprávněných nákladů. Podle názoru Rady se jedná o výdaj spočívající v neplacení nebo pozdním placení za odebrané dodávky, který je vlastní snad každému druhu podnikání, a který je povinen nést v důsledku podnikatelského rizika téměř každý dodavatel. I při tomto nezbyvá než uzavřít, že náklad na soudní poplatek, byť za odběratelem tepelné energie, se samotným procesem výroby tepla nesouvisí a nelze jej shledat ekonomicky oprávněným nákladem.

Pokud účastník řízení v rozkladu poukazuje na skutečnost, že poplatky správní, soudní a další jsou podle § 24 odst. 2 písm. p) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, daňovým výdajem (nákladem), je k tomuto tvrzení nutno konstatovat, že náklad ve smyslu daňovém nebo účetním není vždy to samé, co ekonomicky oprávněný náklad ve smyslu zákona o cenách. Ekonomicky oprávněné náklady jsou náklady ve smyslu účetním, ale ne všechny náklady ve smyslu účetním je možno shledat jako ekonomicky oprávněné v ceně tepelné energie. Jak již bylo uvedeno shora, cenové rozhodnutí počítá s tím, že některé náklady nejsou cenově uznatelné, ačkoli je zřejmé, že je prodávající bude pravidelně vynakládat (např. zaviněná manka, náhrady škody, poplatky, úroky z prodlení, pokuty).

Je pravdou, že účastník řízení může takový postup vnímat jako negativní, či neférový, ovšem nemůže být připuštěno, aby náklady vynaložené v důsledku obchodněprávních sporů zatížily ostatní odběratele. Tímto náhledem by mohlo dojít k nárůstu ceny v určitých případech, kdy by fakticky dodavatel nenesl podnikatelské riziko, ale rozměnil jej mezi odběratele. V takových případech se však nedá uvažovat o ekonomicky oprávněném nákladu, který by měl vstupovat do ceny tepelné energie. Položkou související s mírou podnikatelského rizika je naopak přiměřený zisk, nicméně bylo na účastníkovi řízení, jaký přiměřený zisk v kalkulaci ceny tepelné energie uplatní.

Účastník řízení má dále za to, že nepřiměřený majetkový prospěch vyčíslený Energetickým regulačním úřadem ve výši 131 038 Kč bylo nutné snížit o neuhrazenou pohledávku ve výši ██████████ Kč. K tomu dále uvedl, že skutečnost, že dodavatel tepelné energie stanovil její cenu v rozporu s cenovými předpisy takovým způsobem, že z hlediska výsledné kalkulace ceny se dá hovořit o podezření, že tato cena v sobě obsahuje nepřiměřený majetkový prospěch, ještě neznamená, že tento dodavatel nepřiměřený majetkový prospěch získal. Této jeho námitce je nutno přiznat určitou relevanci.

Podle § 2 odst. 5 zákona o cenách nepřiměřený majetkový prospěch prodávající mimo jiné získá, jestliže prodá zboží za cenu zahrnující neoprávněné náklady. Pokud tedy dojde k uplatnění ceny na základě kalkulace, v níž je zahrnut ekonomicky neoprávněný náklad, hlavní předpoklad pro vznik neoprávněného majetkového prospěchu je naplněn. Prvostupňový správní orgán shledal ve výsledné kalkulaci ceny tepelné energie neoprávněný náklad na soudní poplatek ve výši 131 038 Kč, kdy tuto částku považoval za nepřiměřený majetkový prospěch účastníka řízení. Na tomto místě je ale nutné aplikovat i § 14 odst. 4 zákona o cenách, podle kterého prodávající získá nepřiměřený majetkový prospěch dnem jeho připsání na účet, popřípadě dnem převzetí hotovosti. Pokud je tedy při prováděné kontrole tvorby ceny a její kalkulace zjištěno, že dodavateli tepelné energie nebyly uhrazeny všechny pohledávky za dodanou tepelnou energii, je nutné o tuto fakticky neuhrazenou částku nepřiměřený majetkový prospěch snížit. Z těchto východisek plyne, že nepřiměřený majetkový prospěch v případě účastníka řízení nemohl představovat částku v celkové výši 131 038 Kč proto, že pokud ze strany odběratelů ██████████ a ██████████, nedošlo k úhradě za odebranou tepelnou energii (resp. v případě ██████████, k úhradě částečné),

nemohl účastníkovi řízení v této části nepřiměřený majetkový prospěch vzniknout. V tomto směru byl neoprávněný majetkový prospěch získán nanejvýš částečně, protože vůči některým odběratelům neoprávněný náklad takto uplatněn byl a tito jej uhradili. V tomto směru je třeba dát námitce účastníka řízení částečně za pravdu a pokud uvádí, že se jedná o neuhrazené pohledávky ve výši [REDAKCE] Kč, které nejsou uhrazené a které činí téměř třicetiprocentní participaci na celkové fakturaci ve výši [REDAKCE] Kč za prodej tepelné energie v roce 2019, představuje tato částka přesně podíl ve výši [REDAKCE] %, tj. nepřiměřený majetkový prospěch je o [REDAKCE] Kč nižší a správně by měl být vyčíslen na částku [REDAKCE] Kč.

Zohlednění nepřiměřeného majetkového prospěchu přichází v úvahu až při stanovení výše pokuty. V nyní projednávaném případě byla účastníku řízení vyměřena pokuta podle § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách, neboť prvostupňový správní orgán ve vztahu k účastníku řízení vyčísлил nepřiměřený majetkový prospěch. Prvostupňový správní orgán pak především uvedl, že jako svou povahou nejzávažnější přestupek správní orgán vyhodnotil přestupek účastníka řízení podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách uvedený ve výroku II. tohoto rozhodnutí, kdy účastník řízení uplatnil v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie v položce „Správní režie“ náklad na soudní poplatek ve výši 131 038 Kč, který je prokazatelně neoprávněným nákladem v ceně tepelné energie a zároveň i nepřiměřeným majetkovým prospěchem účastníka řízení a do ceny tepelné energie neměl být vůbec uplatněn. Prvostupňový správní orgán přihlédl, že účastník řízení posuzovaný přestupek spáchal v souběhu s dalším přestupkem, a to konkrétně s přestupkem podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.

Podle názoru Rady je však namístě jako závažnější hodnotit přestupek uvedený ve výroku I. napadeného rozhodnutí, modifikovaný tímto rozhodnutím. A to nikoliv jenom s ohledem na výše uvedený závěr, podle něhož je třeba výši nepřiměřeného majetkového prospěchu snížit poměrně o neuhrazené pohledávky, v jejichž rámci měla být část majetkového prospěchu realizována, což má za následek i určité snížení společenské škodlivosti tohoto jednání. Rada považuje za závažnější jednání popsané ve výroku I. napadeného rozhodnutí proto, že jím byla porušena samotná základní pravidla věcného usměrňování spočívající v uplatnění a kalkulaci ceny tepelné energie odrážející skutečné ekonomicky oprávněné náklady a dále v nediskriminačním přístupu vůči odběratelům. V daném případě účastník řízení cenovou kalkulaci vytvořil v podstatě formálně a při sjednání ceny a jejím následném uplatňování ji nereflekoval. V tomto směru tedy Rada považuje za závažnější tento přestupek, u něž nepřiměřený majetkový prospěch prvostupňový správní orgán nevyčísloval, ale který při zvýšení ceny tepelné energie o 16 Kč/GJ a dodávce tepelné energie dvěma dotčeným odběratelům v daném roce (ve výši [REDAKCE] GJ, viz tabulka č. 7 v napadeném rozhodnutí) činil [REDAKCE] Kč. Nutno konstatovat, že i v tomto případě se zjevně jedná o nepřiměřený majetkový h ve smyslu § 2 odst. 5 písm. a) bodu 3. zákona o cenách, neboť dvěma odběratelům bylo dodáváno za cenu vyšší, než by odpovídalo pravidlům cenové regulace, zároveň nepřiměřený majetkový prospěch nevystihuje plně míru závažnosti přestupku, jak byla vymezena výše. Snížení ceny jinému odběrateli zde nelze brát v potaz pro snížení nepřiměřeného majetkového prospěchu, neboť ten byl realizován plně na dvou zbývajících odběratelích.

V daném případě tak má Rada za to, že účastníkovi řízení bylo možno v souladu s § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách uložit pokutu vyšší, nicméně i s ohledem na zásadu *reformatio in peius* není možné uvažovat o jejím zvýšení.

Pokud účastník řízení v rozkladu tvrdí, že prokázal existenci liberačních důvodů, pak s takovým tvrzením Rada nemůže souhlasit. Jestliže účastník řízení vynaložení veškerého úsilí, kterým by se pokusil porušení své povinnosti zabránit, spatřuje v tom, že se všemi odběrateli vždy uzavřel smlouvu, ve které byla zakotvena cena tepelné energie jako smluvně dohodnutá, a ta se před ani po ukončení smluvního vztahu nikdy neupravovala a nahlíželo se na ni jako na konečnou, pak možnost takového postupu Rada neuznala. Výsledná cena musí být stanovena v souladu s platnými cenovými předpisy, které však v případě účastníka řízení byly porušeny. Bez dodržování věcných podmínek by regulace ceny tímto způsobem byla zcela popřena.

VI. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo založeno na spolehlivém zjištění skutkového stavu a v podstatě správně posouzeno a odůvodněno po právní stránce, nicméně Rada se plně neztotožnila s vymezením protiprávnosti skutku uvedeném ve výroku I. napadeného rozhodnutí, a proto toto vymezení upřesnila, dílčím způsobem přistoupila i ke korekci jiných závěrů, tyto změny nicméně nemají vliv na závěr o spáchání přestupku a nebylo důvodu, aby měly vliv na výši uložené sankce, která byla uložena s ohledem na učiněná zjištění pod úrovní přípustné míry pokuty.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

BRUDRA s.r.o.